

Zápis ze zasedání Komise pro výživu kojenců a malých dětí ze dne 12. prosince 2024

Místo a čas konání: Ministerstvo zdravotnictví, Palackého nám. 375, Praha, 10:00 - 12:00

Přítomné členky a členové:

Příjmení a jméno člena/ členky	Instituce	Střet zájmů
Hradecká Lucie	Odbor rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR	NE
Jirásková Vlasta	Laktační poradkyně, nezávislá odbornice	NE
Jírová Jitka	Ústav zdravotnických informací a statistiky	NE
Koczó Pavel	Ministerstvo průmyslu a obchodu	NE
Königsmarková Ivana	Unie porodních asistentek, z. s.	NE
Kredbová Andrea	SpoKojení, z. s.	NE
Kudlová Eva	Hygienička, nezávislá odbornice	NE
Lemrová Adéla	SZÚ	NE
Linková Kateřina	Ministerstvo práce a sociálních věcí	NE
Matějovská Iveta	Ministerstvo zdravotnictví (CAU)	NE
Menšíková Milada	Ministerstvo zdravotnictví (OZP)	NE
Němečková Jana (online)	Česká asociace dul z. s.	NE
Pavlíková Markéta	Biostatistička, nezávislá odbornice	NE
Pláteník Václav (<i>předseda</i>)	Ministerstvo zdravotnictví (NAM)	NE
Plšková Ludmila	Svaz zdravotních pojišťoven ČR, z. s.	NE
Poloková Andrea	Mamila, o. z.	NE
Romanová Jana	Česká asociace sester, z. s.	NE

Selinger Eliška	WHO Country Office Czech Republic	NE
Slavíková Silvie	Ministerstvo zdravotnictví (OVZ)	NE

Omluvené členky a členové:

Příjmení a jméno člena/ členky	Instituce	Střet zájmů
Hrdličková Kristýna	Národní ústav duševního zdraví	NE
Kacerovský Marian	ČGPS	NE
Macková Barbora	Státní zdravotní ústav	NE
Plešková Lucie	UNICEF	NE
Pešková Zdeňka	Ministerstvo zdravotnictví (OLZP)	NE
Topinková Michaela	Přirozené kojení	NE

Hosté/hostky:

Příjmení a jméno hosta/ hostky	Instituce	Střet zájmů
Canibal Hynek	Nemocnice Havířov	NE
Krutilek Štěpán	Ministerstvo zdravotnictví (kabinet ministra)	NE
Majerčíková Aneta	Ministerstvo zdravotnictví (NAM3)	NE

Za sekretariát Komise pro výživu kojenců a malých dětí: J. Kolmanová

Program jednání Komise pro výživu kojenců a malých dětí (dále jen “Komise”) dne 12. prosince	
1. Úvod, zahájení jednání a schválení programu	předseda Komise
2. Informace o činnosti Pracovní skupiny ke sběru dat a kontrole realizace programu BfHI	předseda Komise, L. Hradecká
3. K zastavenému hlasování per rollam	předseda Komise
4. Vybrané úkoly ze Strategie BfHI 2018	předseda Komise, A. Majerčíková
5. Data o výživě novorozenců v nemocnicích za rok 2023	A. Majerčíková, H. Canibal
6. Návrh nového výkonu Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost k hodnocení kojení (a výživy) u dětí do 1 roku věku	předseda Komise, I. Matějovská
7. Žádost Nadace Propolis 21 o záštitu pro plakáty do nemocnic k podpoře kojení	M. Ezrová
8. Různé	předseda Komise, členky a členové Komise

1. Úvod, zahájení jednání, schválení programu

Jednání zahájil a vedl předseda Komise V. Pláteník. Přivítal přítomné na čtvrtém letošním jednání a spolu s tajemnicí provedl kontrolu usnášeníschopnosti Komise a konstatoval, že Komise je usnášeníschopná (přítomno bylo 19 z 26 členů). Předseda upozornil všechny přítomné, že za účelem vytvoření zápisu je jednání Komise nahráváno. Tajemnice Komise provedla kontrolu střetu zájmů, nikdo z přítomných nedeklaroval nový střet zájmů. Předseda seznámil přítomné s programem jednání Komise, který byl členkám a členům Komise zaslán spolu s pozvánkou a dal hlasovat o schválení programu. Program jednání byl jednomyslně schválen.

2. Informace o činnosti Pracovní skupiny ke sběru dat a kontrole realizace programu BfHI (dále jako “PS BfHI”)

Předseda otevřel druhý bod jednání. Uvedl, že o činnosti Pracovní skupiny ke sběru dat a ke kontrole realizace programu Baby-friendly Hospital Initiative bude informovat její předsedkyně L. Hradecká, které předal slovo.

L. Hradecká uvedla, že od říjnového zasedání Komise se PS BfHI sešla 2x, 1x fyzicky a 1x online. PS BfHI se zabývala hlavně analýzou dat od Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (dále jako “ÚZIS ČR”), řešila výsledky konkrétních nemocnic a nesrovnalosti v nich. Na základě toho PS BfHI navrhla jednotlivá zařízení oslovit a ujistit se, že data jsou sbírána v souladu s platnou metodikou sběru dat od ÚZIS ČR. Dále se PS BfHI zabývala novým výkonem Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost k hodnocení kojení (výživy) u dětí do 1 roku věku, který bude projednáván v

samostatném bodě.

Předseda se zeptal na další kroky PS BfHI, L. Hradecká odpověděla, že to bude rozeslání dopisu nemocnicím, které bude též zmíněno v bodě 5 jednání.

Předseda otevřel rozpravu, do které se nikdo nepřihlásil, přistoupil tedy k dalšímu bodu jednání.

3. K zastavenému hlasování per rollam

Předseda otevřel třetí bod jednání. Uvedl, že dne 18. listopadu proběhlo hlasování per rollam ohledně kulatého stolu v poslanecké sněmovně, přijímané usnesení bylo nad rámec působnosti statutu Komise, proto se rozhodl toto hlasování zastavit. Konkrétně bod C, který vyzýval tajemnici Komise k informování Výboru pro zdravotnictví Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR o přijatém usnesení. On sám se na doporučení Komise jednání neúčastnil, přítomna byla S. Slavíková, kterou požádal o informování o průběhu kulatého stolu a zároveň otevřel rozpravu.

S. Slavíková sdělila, že na kulatém stole zazněly informace namířené proti Komisi, šlo např. o informace stran nedostatečného množství odborníků v Komisi (pediatrů a dalších lékařů), v Komisi jsou spíše legislativci a odborníci z řad neziskových organizací. Předseda se zeptal, zda na jednání zazněla nějaká výzva vůči Komisi. S. Slavíková odpověděla, že jediná výzva zazněla vůči ministerstvu zdravotnictví (dále jako "MZ"), aby byly více zviditelněné stránky NZIPu.

A. Kredbová coby autorka návrhu usnesení uvedla, že zastavení hlasování bylo v rozporu s Jednacím řádem Komise a upozornila, že Komise se k akci v poslanecké sněmovně vůbec nevyjádřila. Předseda v reakci uvedl, že Komise se nemá vyjadřovat k činnosti Parlamentu ČR, problematický bod nebylo možné v rozběhnutém hlasování vyjmout, proto hlasování zastavil. Domluvil se s tajemnicí, že příště bude návrh usnesení pro hlasování per rollam prodiskutován předem. A. Kredbová upozornila, že Komise je národním koordinačním orgánem pro kojení, na kulatém stole zaznívaly výroky ostřelující Komisi i znevažující odborné studie. Např. zazněl výrok, že reklama necílí na matky, ale jde o konkurenční boj mezi výrobci, který nikoho neovlivňuje. Předseda uvedl, že byť je to validní argument, důvody pro zastavení hlasování již uvedl.

I. Matějovská se přihlásila s technickou poznámkou, že členové Komise mají znát její statut, pokud jej neznají, má je tajemnice upozornit na případné usnesení, které překračuje jeho rámec.

M. Pavlíková se zeptala na postup formulace usnesení, domnívá se, že stanovisko Komise vyjádřit může. Komise je poradním orgánem pana ministra, má se tedy jednat o doporučení panu ministrovi. Předseda reagoval, že tak by postupoval on, prezentoval by přijaté usnesení jako doporučení pro vedení úřadu, potažmo pana ministra.

M. Pavlíková poděkovala za vysvětlení i report z jednání kulatého stolu. Poznamenala, že tématem kulatého stolu měla být legislativní úprava zákona o regulaci reklamy, ke které organizace Česká pediatrická společnost ČLS JEP prezentovaná na kulatém stole doktorkou Šebkovou nebyla přizvána kvůli střetu zájmů, který měl být novelou zákona upraven. Dále uvedla, že odborníci z řad pediatrů a praktických dětských lékařů pro děti a dorost, neonatologů a dalších jsou v Komisi vítáni, nesmí ale být ve střetu zájmů. Střet zájmů je ale právě tím problémem odborných společností, domnívá se tedy, že míč je na jejich straně.

P. Koczó uvedl, že byl na kulatém stole též přítomen jako jeden z přednášejících, zároveň jediný, který se zabýval zákonem o regulaci reklamy. Před ním přednášel Mgr. Horák, předseda Českého sdružení pro značkové výrobky, který představoval autoregulační dokument čtyř výrobců náhrad mateřského mléka.

E. Selinger uvedla, že WHO poslalo své stanovisko ke kulatému stolu k rukám předsedy Komise, shrnula jeho obsah. Kulatý stůl byl pokusem prosadit autoregulaci jako řešení. WHO s tím nesouhlasí, má naprosto jednoznačné důkazy, že v tomto odvětví samoregulace nefunguje a nevede k ochraně matek (a dětí) před marketingem. Za WHO varovala, že součástí problému je i sponzoring lékařů, zdravotnických společností a edukačních aktivit ze strany výrobců náhrad mateřského mléka. WHO má jednoznačné důkazy, že tyto události, ačkoliv se tváří jako edukační, ve výsledku snižují podporu kojení. Proto je zcela nezbytné, aby zapojení legislativci byli bez střetu zájmů. Také WHO nezapojuje komerční společnosti do tvorby svých politik. L. Hradecká navázala na E. Selinger, sama viděla část záznamu kulatého stolu, zaznívaly na něm informace, které jsou v rozporu s doporučeními WHO i této Komise, v rozporu s Mezinárodním kodexem marketingu náhrad mateřského mléka i v rozporu s programem Baby-friendly Hospital Initiative (dále jako "Program BfHI"). Úkolová část ve vládou schválené Strategii BfHI obsahuje opatření týkající se průběžné osvěty a informování relevantních subjektů, je zde společný úkol uložený ministru zdravotnictví a zmocněnkyni vlády pro lidská práva informovat členy a členky Parlamentu ČR o náležitostech a přínosech Programu BfHI. Z toho titulu považovala navržené usnesení v souladu s vládním úkolem. Poděkovala za možnost diskuze k procesním záležitostem a poukázala na to, že s ohledem na statut Komise jsou usnesení přijatá Komisí pouhým doporučením ministru a je zcela na panu ministru, zda se jimi bude, či nebude řídit.

Předseda reagoval, že úkol ze Strategie BfHI informovat předsedy obou parlamentních komor je v procesu, dopis podepsal tento týden. L. Hradecká uvedla, že informování má proběhnout 4x za volební období, předseda reagoval, že toto má být včleněno do ročního plánu Komise.

M. Pavlíková se zeptala, zda je možné, aby Komise iniciovala konání kulatého stolu na půdě poslanecké sněmovny, předseda reagoval, že ano; je potřeba najít termín, sestavit program, najít hosty a definovat cílovou skupinu. Formát parlamentního semináře musí proběhnout se záštitou některého z poslanců. E. Selinger za WHO doplnila dobrou zkušenost s webináři, jejich organizace není tolik technicky ani finančně náročná.

A. Poloková navrhla vyjádřit se ke kulatému stolu nyní a navrhla usnesení. Po diskuzi přijala Komise **usnesení č. 4/2024:**

Komise pro výživu kojenců a malých dětí

a) upozorňuje, že seminář s názvem Kojenecká a dětská výživa v ČR konaný dne 21. listopadu 2024 s vystoupením výrobců náhrad mateřského mléka a zdravotníků ve střetu zájmů je v rozporu s postupy vhodnými pro efektivní regulaci marketingu v oblasti výživy kojenců a malých dětí, která podle WHO a UNICEF mají svá zásadní opodstatnění pro ochranu práv dětí, matek a veřejného zdraví;

b) zdůrazňuje, že autoregulace propagovaná výrobci náhrad mateřského mléka se nikdy v minulosti neprokázala být efektivní, naopak se jedná o známou zastírací taktiku, využívanou výrobci ve snaze zmírnit nebo oddálit připravovanou legislativu; tato autoregulace také nepokrývá požadavky definované Mezinárodním kodexem marketingu náhrad mateřského mléka;

c) navrhuje Ministerstvu zdravotnictví, aby uspořádalo vlastní stůl, který bude v souladu s Kodexem.

Výsledek hlasování: 10 PRO, 0 PROTI, 9 SE ZDRŽEL(A).

Předseda ukončil rozpravu.

Jednání opustila K. Linková

4. Vybrané úkoly ze Strategie Baby-friendly Hospital Initiative 2018

Předseda otevřel čtvrtý bod jednání a předal slovo A. Majerčíkové, aby shrnula vybrané úkoly ze Strategie BfHI 2018.

A. Majerčíková zmínila dopis informující o schválení Strategie pro předsedy obou komor Parlamentu ČR, který byl již odeslán. Dalším úkolem je návrh metodického pokynu k dodržování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka (dále jen "Kodex"), který je obsažen v úkolové části Strategie BfHI a zároveň vyplývá ze Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030. Návrh metodického pokynu byl členkám a členům Komise rozeslán spolu s programem jednání.

Předseda otevřel rozpravu a vyzval přítomné ke komentování metodického pokynu. V. Jirásková se přihlásila s přeformulováním druhého cíle metodického pokynu, A. Majerčíková souhlasila a konstatovala, že věcně je návrh stejný jako znění textu.

M. Pavlíková pochválila metodický pokyn jako přehledný a dobře ozdrojovaný a zároveň vstřícný vůči zdravotníkům a zdravotnickým zařízením.

A. Kredbová upozornila na výjimku pro financování nemocnic do roku 2030 a apelovala na dodržování transparentnosti a opatrnost ve věci. A. Majerčíková reagovala, že text vychází z diskuzí se zdravotníky v nemocnicích a pokládá za přínosnější postupnou eliminaci problematického financování spolu s vytvořením plánu na náhradu těchto financí. A. Kredbová reagovala, že tuto část pokládá za slabé místo metodického pokynu, potažmo implementace Kodexu vůbec. H. Canibal reagoval, že Dětské oddělení Nemocnice Havířov, které jako primář vede, je bez problematického financování již 6 let. Problém to nezpůsobuje v chodu oddělení ani ve vzdělávání lékařů, peníze na vzdělávání lékařů nemocnice má. Za něj lze odstřížení problematického financování oddělení provést ze dne na den, zároveň chápe, že při dlouhodobých vazbách může jít o delší proces. A. Poloková se zeptala na možnost doplnění kontrolního mechanismu do návrhu metodického pokynu; v pokynu je uvedena implementace do roku 2030, jaká bude kontrola toho, že nemocnice implementaci provedly. Předseda reagoval, že jde o metodický pokyn, pro jeho implementaci může být maximálně Komise vyvinuto úsilí, P. Koczó doplnil, že povinnosti zdravotnickým zařízením mohou být ukládány pouze na základě zákona, nikoliv metodického pokynu. Dále se zeptal stran části textu o distribuci materiálů ve zdravotnických zařízeních, na koho se mají zařízení obracet – zda je myšlena celá Komise nebo její sekretariát. A. Majerčíková reagovala, že na sekretariát Komise, pokud by vyplynula vážnější nesrovnalost, bylo by toto postoupeno na jednání Komise.

A. Poloková zmínila možnost zákazu jakýchkoliv informačních materiálů k doplňkové stravě kojenců a malých dětí, I. Matějovská reagovala, že toto nelze nemocnicím zakázat. H. Canibal reagoval, že české nemocnice jsou plné reklamy, od cedulek na postýlkách novorozenců až po dárkové tašky, které si rodiče odnášejí domů spolu s novorozencem. To jsou příklady, kdy lze distribuci reklamy skryté v informačních materiálech eliminovat. Uvedl, že nemocnice se např. mohou přihlásit k dodržování Kodexu, být posléze uvedeny v seznamu nemocnic respektujících Kodex a rodiče si podle toho mohou zdravotnická zařízení vybírat. V nemocnicích se dá reklama eliminovat velmi rychle, dalším sektorem ovlivněným reklamou jsou čekárny a ordinace praktických dětských lékařů pro děti a dorost. Stran reklamy buď může být legislativa, která ji zakáže nebo se budou zdravotnická zařízení moci přihlásit k dodržování Kodexu a toto deklarovat rodičům dětí. Dále zmínil influencer marketing, kde už je regulace složitější.

M. Pavlíková se zeptala na obsah komerčních materiálů, jak je to ošetřeno v případě, že nejsou vydávány přímo výrobcí (např. text o kojení a výživě v brožuře od výrobce zavinovaček). A.

Majerčíková reagovala, že toto je upraveno evropskou legislativou, která říká, co mají brožury o výživě kojenců a malých dětí obsahovat nezávisle na tom, kdo je vydává.

M. Menšíková se zeptala, jaký bude další postup s předloženým materiálem (porada vedení, připomínková řízení, vypořádávání připomínek). Předseda reagoval, že materiál bude postoupen do standardního připomínkového řízení a připomínky budou vypořádávat A. Majerčíková a J. Kolmanová.

L. Hradecká se přihlásila s tím, že za Úřad vlády je jejím úkolem kontrola plnění vládních strategií. Kritériem splnění tohoto úkolu je, aby součástí metodického pokynu byla i příloha obsahující vzorový interní předpis pro nemocnice. Navrhla doplnit bodové odrážky jako vzorový checklist pro nemocnice pro usnadnění implementace metodického pokynu, s čímž předseda souhlasil.

L. Hradecká dále zmínila, že v případě nemocnic přímo řízených MZ si lze vyžádat od těchto zařízení informace, jak v implementaci pokynu pokračují, což může být zařazeno i v ročním plánu Komise. Předseda s návrhem souhlasil.

Předseda se zeptal, jak dlouho bude trvat sběr připomínek, M. Menšíková odhadla na 10 dní, doba jejich vypořádávání nemá lhůtu. L. Hradecká se zeptala, zda bude možné členky a členy Komise informovat o vypořádávání připomínek, předseda uvedl, že to považuje za samozřejmé.

Předseda dále zmínil, že případný kulatý stůl pořádaný Komisí by byl vhodnou platformou pro prezentaci metodického pokynu.

E. Selinger nabídla za WHO možnost vydat k metodickému pokynu oficiální komentář, předseda toto uvítal.

Předseda ukončil rozpravu a Komise přijala usnesení **č. 5/2024**:

Komise:

1. schvaluje návrh metodického pokynu, zpracovaný v souladu s opatřením č. 4.6.8 Aktualizované strategie rovnosti žen a mužů (schválené usnesením vlády ze dne 2. října 2024 č. 682) a v návaznosti na jednání Komise dne 22. 10. 2024.

2. pověřuje předsedu Komise, aby návrh předložil do standardního připomínkového řízení.

Výsledek hlasování: 13 PRO, 0 PROTI, 5 SE ZDRŽEL(A).

Jednání opustily M. Menšíková a J. Němečková.

5. Data o výživě novorozenců v nemocnicích

Předseda uvedl pátý bod jednání a předal slovo A. Majerčíkové.

A. Majerčíková představila prezentaci "Data ÚZIS o výživě novorozenců v nemocnicích", podklady pro prezentaci obdrželi členky a členové Komise spolu s programem jednání. Prezentovaná data zaslaly ÚZIS ČR a také je verifikovaly samotné nemocnice, ale jak již bylo zmíněno L. Hradeckou, existuje pochybnost, zda byla data sbírána v souladu s platnou metodologií. Metodologie se několikrát měnila a je možné, že jsou zaměňovány termíny "plné kojení" a "výlučné kojení". Plné kojení je sběr dat o výživě novorozence v okamžiku odchodu z porodnice, výlučné kojení je indikátorem WHO sledujícím výživu dítěte po celou dobu pobytu v porodnici. A. Majerčíková se domnívá, že některé nemocnice mohly vykázat výlučné kojení namísto plného kojení, a proto jejich výsledky v celkovém srovnání všech zařízení vycházejí poměrně špatně. Z toho důvodu budou osloveny znovu všechny nemocnice dopisem s žádostí o překontrolování metodologie sběru dat, text

dopisu byl schválen vedením ÚZIS ČR a bude rozeslán v nejbližších dnech. Předseda upozornil na termín pro odpověď nemocnic, který byl přehodnocen a stanoven na 15. ledna 2025.

A. Majerčíková představila celkové výsledky v ČR (75 % plného kojení při odchodu z porodnice) a dále tabulku členěnou dle typů zařízení vč. benchmarkingu (indikátor plné kojení). Nejmenší rozdíly byly mezi perinatologickými zařízeními intenzivní péče (rozpětí 79 % - 62 %). Porovnání perinatologických center intermediální péče už vykazovalo vyšší rozdíly (94 % - 47 %), největší rozdíly jsou mezi zařízeními základní péče (93 % - 37 %). A. Majerčíková připomněla, že indikátor WHO výlučné kojení má být minimálně 80 % pro zařízení.

A. Majerčíková dále porovnala délku hospitalizace a výživu novorozenců, významné rozdíly jsou patrné zejména mezi kategoriemi propuštění do 24 hodin a propuštění 25-72 hodin. Největší rozdíly mezi zařízeními jsou u dětí propouštěných z porodnice do 24 hodin po porodu (6 % až téměř 90 %). Velký rozdíl mezi výživou dětí je také dle typu porodu, u vaginálního porodu (79 %) více než u císařského řezu, kde je jen rozdíl 5 procentních bodů, jestli byl proveden plánovaně (66 % plně kojeneckých dětí) nebo byl akutní (61 % plně kojeneckých dětí). Velká mezera ve výživě je u předčasně narozených dětí, v případě dětí narozených před ukončeným 36. gestačním týdnem odchází z porodnic plně kojená pouze polovina těchto dětí. Na závěr prezentace poznamenala, že je minimální rozdíl mezi certifikovanými (76 % plně kojeneckých dětí) a necertifikovanými porodnicemi (71 % plně kojeneckých dětí) z hlediska původního certifikátu BfHI.

Předseda otevřel rozpravu. J. Jírová se přihlásila s tím, že u dětí propouštěných do 24 hodin po porodu je velký rozdíl ve sběru dat způsoben různým přístupem nemocnic; některé uvádějí, že tato data prakticky nelze sbírat, protože nemohou vykazovat výživu dítěte podle jednoho příloženého k prsu, není zřejmé, jak se kojení bude vyvíjet. H. Canibal reagoval, že v Nemocnici Havířov nikdy nepouští rodičku s dítětem přímo ze sálu, snaží se, aby proběhlo samopřisátí, ale toto by těžko vykázal jako výlučné kojení. A. Majerčíková reagovala, že údaj má podle reality vypovídat, zda byl dítěti v průběhu byť krátkého pobytu v porodnici podán dobytek či nikoliv; nemá predikovat, co se s kojením bude dít následně. J. Jírová reagovala, že jsou opravdu rozdíly v tom, jak je sběr dat napříč nemocnicemi chápán a vykazován.

H. Canibal uvedl, že Nemocnice Havířov se snaží o sběr dat o výživě dítěte i ve 3., v 6. a 12. měsících věku dítěte. Vzorek čítá cca 700 dětí, ve 3 měsících věku je plně kojeno 83 %, v 6 měsících věku 76 % dětí a ve 12 měsících věku 63 %. Z dat je patrné, že děti kojené v půlroce věku bývají kojené i v roce věku. Nemocnice dále sbírá i data o výlučném kojení během pobytu v porodnici, podíl vychází na 83 %. Podařilo se výrazné zlepšení kojení po císařském řezu, je to o aktivním přístupu lékařského týmu. Uvedl, že mateřskému mléku se žádný vyrobený produkt nevyrovná a podpora kojení je v národním zájmu.

Předseda ukončil rozpravu.

6. Návrh nového výkonu Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost k hodnocení kojení (a výživy) u dětí do 1 roku věku

Předseda uvedl šestý bod jednání, podklady k němu byly členkám a členům Komise zaslány předem. Jednalo se o původní návrh Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost (dále jen "Sdružení") podaný MUDr. Kulhánkovou, tak i návrh předložený Pracovní skupině k seznamu zdravotních výkonů s bodovými hodnotami. O prezentaci návrhu požádal předseda I. Matějovskou, která je členkou zmíněné pracovní skupiny.

I. Matějovská prezentovala návrh nového zdravotního výkonu „Hodnocení kojení (způsobu výživy) u dětí do jednoho roku“, který byl vytvořen na žádost ÚZIS. Na Pracovní skupině ke sběru dat a kontrolu realizace programu BfHI se diskutovalo, jestli má vzniknout jeden výkon a jestli má vypovídající hodnotu. J. Jírová reagovala, že výkon má pro statistiku vypovídající hodnotu a přimlouvá se za jeden výkon.

M. Pavlíková upozornila na nesoulad terminologie (plné vs. výlučné kojení) a možný rozpor s indikátory WHO - v 6 měsících se sleduje výlučné kojení.

E. Kudlová poznamenala, že termín "výlučné kojení" je jasně definován, je to důležité pro mezinárodní srovnání, proto by neměl mít žádný dodatek (ev. senzibilizace). Dále upozornila na používání termínu "mléčná porce", který je nepřesný a je to koncept pro umělou výživu - nahradte jednu porci mléka příkrmem. Domnívá se, že u kojených dětí to nelze dobře odlišit a těžko by se objektivně zjišťovalo, kdy už se jedná o náhradu mléčné porce - v počátečním období podávání příkrmu potřebuje dítě kojit stejně často, jako při výlučném kojení. Počet kojení klesá postupně, odkázala na multicentrickou studii¹. E. Kudlová uvedla příklad Švédska, kde je sensibilizace rozšířena a kde vedla ke zkrácení doby kojení - čím dříve kojenci dostávali ochutnávky, tím dříve jedli větší množství pevné stravy a tím kratší dobu byli kojeni².

Komise po diskuzi přijala usnesení č. 6/2024:

Komise:

- 1. vyjadřuje souhlas s návrhem zdravotního výkonu Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost s názvem „Hodnocení kojení (způsobu výživy) u dětí do 1 roku“, a*
- 2. doporučuje přijmout zdravotní výkon jako jeden, nahradit „plné kojení“ za „výlučné kojení“ a sladit zdravotní výkon s indikátory WHO.*

Výsledek hlasování: 15 PRO, 0 PROTI, 1 SE ZDRŽEL(A).

8. Různé

S ohledem na nedostatek času, kdy se část členek Komise bude přesouvat na jiné jednání, předřadil předseda Komise bod Různé a otevřel rozpravu.

L. Hradecká v návaznosti na diskuzi na posledním zasedání PS BfHI navrhla, aby Komise iniciovala rozšíření zdravotního výkonu č. 34007 s názvem EDUKACE LAKTACE o odbornost porodní asistentky, která k tomu má potřebné kompetence (tj. tak, aby jej mohla vykonávat a vykazovat i porodní asistentky). Cílem rozšíření výkonu o další poskytovatelky je zlepšit možnosti přístupu žen

¹ (Kudlová, E: Hodnocení složení a výživové hodnoty stravy starších kojenců. Česká a slovenská pediatrie, ČR, 0069-2328. 2004, 59, 8, s. 403-409)

² Stern J, Funkquist EL, Grandahl M. The association between early introduction of tiny tastings of solid foods and duration of breastfeeding. Int Breastfeed J 2023; 18(1): 4. doi: 10.1186/s13006-023-00544-6

ke zdravotnickému laktačnímu poradenství. Z dat, která na posledním jednání PS BfHI poskytla J. Jírová vyplývá, že výkon je za dobu své existence vykazován v znepokojivě nízkém počtu. Zařazení výkonu EDUKACE LAKTACE do seznamu zdravotních výkonů navrhla z důvodu zájmu veřejného zájmu předchůdkyně Komise (tehdejší Národní komise pro kojení), mimo standardní proces, a proto ji přijde legitimní a rovněž ve veřejném zájmu tímto způsobem příslušný výkon rozšířit tak, aby se fakticky rozšířila jeho dostupnost. Z důvodu nutnosti okamžitého přesunu na konferenci pořádanou Ministerstvem zdravotnictví k tématu zdraví žen se omluvila a přislíbila zpracovat související podnět tak, aby jej mohla Komise hlasovat co nejdříve formou per rollam.

I. Matějovská má za to, že nositel výkonu není specifikován. I. Königsmarková uvedla, že ze zkušenosti může potvrdit, že porodí asistentky nemohou výkon vykazovat.

A. Poloková navrhla vrátit se na dalším jednání k semináři na půdě Poslanecké sněmovny parlamentu ČR.

A. Lemrová informovala, že SZÚ zpracovává výsledky protokolu NetCode, předběžné výsledky byly prezentovány na minulém jednání Komise. Na dotaz A. Majerčíkové uvedla, že evropská legislativa je do závěrů protokolu zahrnuta.

L. Hradecká a E. Selinger opustily jednání.

7. Žádost Nadace Propolis 21 o záštitu pro plakáty nemocnic k podpoře kojení

Předseda otevřel poslední bod jednání. Na červnovém zasedání Komise byly prezentovány plakáty Nadace Propolis 21 k podpoře kojení se žádostí o záštitu, členy Komise k nim bylo vzneseno několik připomínek. Nyní jsou plakáty předkládány Komisi znovu, po zapracování těchto připomínek, členkám a členům Komise byly zaslány předem spolu s pozvánkou na jednání.

Předseda konstatoval, že Komise již není usnášeníschopná (v sále přítomno 12 členů), a proto bude o záštitě hlasováno per rollam.

Předseda poděkoval všem přítomným za účast na dnešním jednání Komise pro výživu kojenců a malých dětí a uvedl, že další jednání je plánováno na únor 2025.

Shrnutí úkolů pro sekretariát, členky/členy Komise a členky/členy Pracovní skupiny:

Úkol: *Stanovení termínu příští Komise*

Zodpovídá: sekretariát Komise

Termín: leden 2025

Úkol: *Spuštění hlasování per rollam o záštitě pro plakáty Nadace Propolis 21*

Zodpovídá: sekretariát Komise

Termín: co nejdříve

Úkol: *Výkon edukace laktace*

Zodpovídá: L. Hradecká

Termín: co nejdříve

Přílohy zápisu:

1. Metodický pokyn k bodu 4
2. Data o výživě novorozenců v nemocnicích za rok 2023 a prezentace A. Majerčíkové k bodu 5

3. Návrhy signálního výkonu k hodnocení kojení (a výživy) u dětí do 1 roku věku k bodu 6
4. Plakáty Nadace Propolis 21 bodu 7

V Praze dne 12. prosince 2024

Zapsala: Josefa Kolmanová, tajemnice Komise